

Sirküler No :2012/ 31

25.07.2012,Bursa

Konu: Yeni Türk Ticaret Kanunu İle İlgili Genel Bilgiler

1956 yılından itibaren yürürlükte bulunan 6762 sayılı Türk Ticaret Kanunu dünya ticaretinde yaşanan gelişmeler neticesinde, mevcut ihtiyaçları karşılamada yetersiz kalmıştır. Ülkemizde Avrupa Birliği'ne tam üyelik hedefiyle birlikte kabul edilen ve Avrupa Birliği müktesebatına ilişkin Türkiye Ulusal Programı çerçevesinde üyelik yükümlülüklerini yerine getirilmesine bağlı olarak 13 Ocak 2011 tarihli TBMM Genel Kurulu'nda yeni Türk Ticaret Kanunu kabul edilmiştir. 6102 sayılı yeni TTK 14 Şubat 2011 tarih ve 27846 sayılı R.G'de yayımlanmıştır. Ancak; yeni Türk Ticaret Kanunu ile ilgili olarak iş dünyasından, akademik çevrelerden ve uygulamacı meslek mensuplarından gelen yoğun tepkiler üzerine kanun yürürlüğe dahi girmeden 55 civarında maddesinde 6335 sayılı kanun ile yapılan değişiklikler 30.6.2012 tarih ve 28339 nolu R.G'de yayınlanarak 1 Temmuz 2012 de yürürlüğe girmiştir. Sirkülerimizin konusu olan TTK oldukça geniş bir konu olup aşağıda kısaca hakkında genel bilgilere yer verilecektir.İzleyen sirkülerlerimizde ise kanunun değişik bölümleri ayrıntılı olarak ele alınacaktır

1-Yeni TTK 6 ana kitap ile 1535 maddeden oluşmakta, hukuki kavram ve terimler sade, anlaşılabilir bir dille düzenlenmiştir. Yeni TTK'nun getirmekte olduğu yenilik ve değişikliklerin önemli bir kısmı şirketler hukuku alanına özellikle de sermaye şirketlerine ilişkindir.

2- Yeni TTK' nun da, şirketlerin doğru zamanda doğru karar verebilme yeteneklerini arttırmayı hedefleyen, şeffaflığı sağlamak amacıyla, kamuyu aydınlatma ve bilgilendirme yükümlülüğüne önem veren kurumsal yönetim ilkeleri benimsenmiştir.

3-Şirket yönetim kurullarına ilave sorumluluklar yüklenerek muhasebe kayıt düzeni ve prensipleri ile birlikte bağımsız denetim konusunda da yeni düzenlemeler yapılmıştır. Kanun'da şirketlerin mali yapılarını şeffaf ve tutarlı olarak ortaya koymak amacıyla, halka açık olsun veya olmasın Kamu Gözetimi Muhasebe Ve Denetim Standartları Kurumunca belli ölçekteki şirketlere muhasebe ve finansal raporlama konularında Türkiye Muhasebe Standartları Kurulu (TMSK) tarafından yayımlanan, Uluslararası Finansal Raporlama Standartları (UFRS)'na uyumlu Türkiye Muhasebe Standartları'nı uygulama mecburiyeti getirilmiştir. Yapılan düzenleme ile ülkemizin dünyaya açılması ve bütünleşmesi daha da kuvvetlenerek, şirketlerimizin uluslararası rekabet güçlerinin artması amaçlanmıştır. Defterler VUK göre tutulacaktır. Ancak finansal tablolar muhasebe standartlarına göre düzenlenecektir

4- Yeni TTK de bağımsız denetime tabi her sermaye şirketine kamunun aydınlatılması amacıyla internet sitesi yapma zorunluluğu yanında şirketlerin kuruluş ve işleyişlerinde de bir çok yenilikler sağlanmaktadır.

5- TTK'da birçok hüküm de uluslararası alanda ortak dil olarak kabul edilen Uluslararası Finansal Raporlama Standartları (UFRS) ve muhasebenin temel ilkelerinden olan Şeffaflık Ve Tutarlılık ilkelerine göre hazırlanmıştır. Yeni TTK'da "Ticari işletme, esnaf işletmesi için öngörülen sınırı aşan düzeyde gelir sağlamayı hedef tutan faaliyetlerin devamlı ve bağımsız şekilde yürütüldüğü işletmedir." tanımı yapılmıştır. Bahsi geçen sınır, Bakanlar Kurulunca çıkarılacak kararname ile gösterilecektir.

6- Ticari İşletmenin bir bütün olarak yazılı bir sözleşmeyle devredilebileceği veya başka hukuki işlemlere konu olabileceği eklenmiş ve prensip olarak bütünlüğün neleri kapsadığı sayılmıştır. Bunlar; duran mal varlığı, işletme değeri, kiracılık hakkı, ticaret unvanı ile diğer fikri mülkiyet hakları ve sürekli olarak işletmeye özgülenen malvarlığı unsurları olarak vurgulanmıştır. İşletme devri sözleşmesinde ticari işletme unsurlarının ayrıştırılabileceği de belirlenmiştir. Ayrıca ticari işletme işleten tüzel kişiler arasına vakıflar da eklenmiş olup gelirin yarısından fazlasını kamu görevi niteliğinde görevler için harcayan vakıfların tacir sayılmayacağı da ifade edilmiştir.

7-Ticaret sicilinin tutulmasından doğan bütün zararlardan **Devlet ve ilgili oda müteselsilen sorumlu olup** bunlar da, sorumlu olan ticaret sicil müdürü, yardımcıları ve diğer personele kusuru oranında rücu edebilecektir. Ticaret sicil kayıtları ticaret ve sanayi odaları veya ticaret odaları tarafından, aleniyet ilkesine uygun ve elektronik ortamda tutulacağı hükme bağlanmıştır.

8-Ticaret unvanının korunmasına ilişkin hüküm genişletilmiş , buna göre tescil olunan ticaret unvanı, ticarî işletmenin giriş cephesinin herkes tarafından kolayca görülebilecek bir yerine, okunaklı bir şekilde yazılacaktır. **İşletme belgelerinde(ticari mektup ve defter kayıtlarına dayanak teşkil eden belgelerde)**, ticari işletmenin sicil numarası, ticaret unvanı, merkezi, internet sitesi adresi gösterilecektir.

9-Defter tutma yükümlüğü; gerçek kişi tacirler ve tüzel kişiler açısından yöneticilere ve Yönetim Kuruluna verilmiştir. Defteri bizzat tutacak kişilerin uzman kişiler arasından seçilmesi zorunluluğu, yöneticiye ve yönetim organlarına yüklenen bir sorumluluktur. Defter ve gerekli diğer kayıtların Türkçe ve VUK'göre tutulacağı, defter ve belgelerin fiziki olarak saklanabileceği gibi veri taşıyıcıları kullanılarak da saklanabilecektir. Yevmiye, Kebir, Envanter gibi temel defterlerin dışında İşletmelerin niteliği dikkate alınarak Türkiye Muhasebe Standartları Kurulu (TMSK) tarafından belirlenecek esaslar dahilinde hangi defterlerin tutulacağı belirlenecektir. Tüm defterlerin açılışı noter onayına tabi tutulmuş olup kapanış tasdiki ise yevmiye ve karar defteri için izleyen faaliyet döneminin üçüncü ayının sonuna kadar yapılabilecektir.

10-Yeni TTK'da Anonim şirketin kurulması için en az 5 kişi ortakla kurulma zorunluluğu kaldırılıp küçük ve orta ölçekli şirket yapıları için daha pratik ve esnek bir yapı kazandıracak tek kişilik anonim şirket yapısı benimsenmiştir. Bu sayede, şirketlerin kurumsallaşması ,profesyonelce hareket etmeleri ve yabancı sermayenin ülkemize gelmesi açısından da daha elverişli bir yapı oluşturulmuştur. **Yeni TTK ile anonim şirketlerin kuruluş türlerinden biri olan tedrici kuruluş kaldırılmaktadır.** Yeni TTK'ya göre AŞ'lerin kuruluş belgeleri; esas sözleşme, kurucular beyanı, değerlendirme raporları, ayın ve işletme devralmasına ilişkin olanlar da dahil olmak üzere, kurulmakta olan şirketle, kurucular ve diğer kişilerle yapılan ve kuruluşla ilgili sözleşmelerdir. **A.Ş'lerde esas sermaye en az 50.000 TL olup halka açık olmayan ancak kayıtlı sermayeyi kabul etmiş bulunan anonim şirketler de ise 100.000 TL olma şartı getirilmiştir.** Pay sahiplerinin eşit şartlarda eşit işleme tabi tutulacak olup eşit işlem ilkesine aykırı olan Yönetim Kurulu kararlarının batıl sayılacağı ayrıca hükme bağlanmıştır. Anonim şirketlerde tek kişilik yönetim kurulu olabilecek, yönetim kurulu üyesinin pay sahibi olma zorunluluğu şartı bulunmamakta, tüzel kişi yönetim kurulu üyesi olabilmekte, elektronik ortamda yönetim kurulu toplantısı yapılabilecektir. AŞ' lerde yönetim kuruluna şirketin yönetimi ile ilgili konular başta olmak üzere; muhasebe, finans, risk yönetimi ve denetimi gibi konuları hiçbir organa devredemeyeceği görev ve yetkiler verilmektedir. **Yönetim Kurulu üyelerinin sorumluluğu belirlenirken dikkate alınan basiretli iş adamı ölçütünün bırakıldığı ve yerine tedbirli yönetici ölçütünün getirildiği görülmektedir.** Yönetim Kurulu üyelerinin görevlerini yaparken kusurlarıyla şirkete verebilecekleri zararlara ilgili olarak isteğe bağlı sigorta mekanizması öngörmüştür Esas sözleşme değişikliğine ilişkin olarak aranan toplantı ve karar nisapları bakımından da oybirliği gerektiren konular, Esas sermayenin en az % 75'inin olumlu oyunu gerektiren konular, Esas sermayenin en az % 50'inin olumlu oyunu gerektiren konular,Esas sermayenin en az % 60'ının olumlu oyunu gerektiren konular olarak 4 farklı nisap öngörülmüştür.

11 -Yeni TTK'da limited şirketin kurulması için gerekli olan en az iki kişi olma asgari sınırı kaldırılmış tek kişilik limited şirketlerin kurulması mümkün hale gelmiştir. Tek kişilik limited şirket kurulması ya da **sonradan ortak sayısının bire düşmesi halinde keyfiyetin 7 gün içinde bağlı bulunduğu ticaret siciline tescil ve ilan edilmesi gerekecektir.** **Limited şirketlerde ortak sayısı bir veya en çok elli olabilir, şirket gerçek veya tüzel kişi tarafından kurulabilir.** Ortaklar şirketin borç ve yükümlülüklerinden dolayı koydukları sermaye ile sorumludur. Esas sermaye payı, nama yazılı senedine de bağlanabilecektir. **Eski TTK'daki ağır şekil şartlarına bağlı olan payın devrine ait hükümler yeni kanun ile sadeleştirilmiştir.** Çıkma ve çıkarılma, şirketin varlığını sürdürebilmesi ilkesine bağlı kalınarak düzenlenmiştir. Yeni TTK İle genel kurul ve yönetim arasındaki işlev ayrılığı belirginleştirilmiş ve yönetim hakkını tüm ortaklara veren özden yönetim ilkesi yerine , seçilmiş yönetim düzeni kabul edilerek kurulmuştur. **Yeni TTK'da limited şirket için aranan asgari sermaye 5.000 TL'den 10.000 TL'ye çıkarılmıştır.** Şirket sözleşmesinde bulunması gereken kayıtlar bakımından ikili bir ayırım mevcuttur. Buna göre esas sözleşmede, zorunlu kayıtlar ve şirket sözleşmesinde öngörülmeleri şartıyla bağlayıcı olan kayıtlar başlıkları altında ikili bir düzenleme yapılmıştır. **Limited şirket müdürleri ile AŞ'lerin yönetim kurulu üyelerine**

hukuki ve cezai sorumluluk bahsinde aynı hükümlerin uygulanacağı öngörülmüştür. Ayrıca Limited şirket müdürlerinin devredilmez ve vazgeçilmez görevleri sınırlı sayıda sayılmış ve bu sayede müdürlerin yetki sınırları açıkça ortaya konmuştur. Limited Şirket, kollektif şirketten uzaklaştırılarak, küçük ölçekli bir anonim şirkete benzer hale getirilmiştir. Esas sermaye payı devredilebilir ve miras yolu ile geçebilir. Esas sermaye payları pay defterine kaydedilir ve ortaklar pay defterini inceleyebilirler. Devir yazılı olarak yapılır, noterce onaylanır, sözleşmede aksine hüküm yoksa ortaklar genel kurulunun onayı şarttır, ortaklar genel kurulu devri hiçbir sebep göstermeden reddedebilir. Ortağın haklı sebeple şirketten çıkma hakkı vardır. Genel kurul devir için üç ay içinde cevap vermezse veya reddetmezse devir onaylanmış sayılacaktır. Mirasla payın devrini şirket reddedebilir. Pay devirleri tescil ve ilan edilmelidir. Her ortak bilgi alma ve inceleme hakkına sahiptir.

12- Bağımsız denetime tabi olacak şirketler Bakanlar Kurulu ve Kamu Gözetimi Muhasebe Ve Denetim Standartları Kurumu tarafından belirlenecektir. TTK'da denetçi anonim şirketin bir organı olmaktan çıkmış olup şirketlerin ölçeklerine göre denetim, bağımsız denetim kuruluşlarına veya en az bir SMMM veya YMM'ye bırakılmıştır Yeni TTK ile denetçinin sır saklamadan doğan sorumluluğu konusunda para cezaları öngörülmektedir

13-Yeni TTK , İş Kanununa paralel hükümler getirmekte olup çalışanların korunması amacı ile çeşitli hükümler tesis edilmiştir. İşçilerin devralan şirkete geçişleri, hakları ve sorumlulukları hakkında ayrıntılı bir düzenleme getirilmekle beraber; şirket çalışanları şirketin birleşmesinden itibaren 3 ay içinde alacaklarının güvence altına alınmasını isteme hakkına sahiptirler.

Bilgilerinize sunulur. Saygılarımızla

İHSAN AKAR

YEMİNLİ MALİ MÜŞAVİR